

คำวินิจฉัยของ นายอุระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๓ - ๒๘/๒๕๕๘

วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ศาลปกครองสูงสุดส่งคำร้องของผู้ฟ้องคดี รวมสองคำร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๗๕

คดีทั้งสองสำนวนนี้ มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยอย่างเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกัน คำร้องที่ ๑ นายรัชชัย เชียงโสม ได้ทำสัญญาไว้กับกระทรวงสาธารณสุขมีสาระสำคัญว่า นายรัชชัย เชียงโสม ตกลงรับทุนการศึกษาเพื่อศึกษาวิชาพยาบาลศาสตร์ มีกำหนดสี่ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม เมื่อสำเร็จการศึกษา จะต้องเข้ารับราชการ เป็นเวลาอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่ใช้ใช้ในการศึกษา จะไม่ยุติหรือเลิกการศึกษาด้วยประการใด ๆ โดยมีได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากกระทรวงสาธารณสุข ก่อนจบหลักสูตรการศึกษา หากผิดสัญญาต้องชดใช้ค่าเสียหายในอัตราปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท และเงินค่าปรับอีกหนึ่งเท่าของจำนวนเงินดังกล่าว โดยต้องชำระภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงยอดเงินที่ต้องชำระ หากไม่ชำระภายในกำหนดให้คิดดอกเบี้ยร้อยละสิบห้าต่อปี โดยมี นายไสว เชียงโสม ทำสัญญาค้ำประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๑ นายรัชชัย เชียงโสม ได้เข้ารับการศึกษาดังกล่าว จนถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ (ระหว่างศึกษา อยู่ชั้นปีที่ ๓) นายรัชชัย เชียงโสม ได้ลาออกจากการเป็นนักศึกษาเพื่อไปศึกษาที่อื่น โดยมีได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากกระทรวงสาธารณสุข เป็นการผิดสัญญาชำระเงินทุนการศึกษา เพราะยุติหรือเลิก การศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาด้วยการลาออก จะต้องชดใช้ค่าเสียหายในอัตราปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท และเงินค่าปรับอีกหนึ่งเท่าของจำนวนเงินดังกล่าว รวมระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ๒ ปี ๘ เดือน ๑๘ วัน ต้องชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท ค่าปรับอีกจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม ผู้แทนของกระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือแจ้งให้ นายรัชชัย เชียงโสม และนายไสว เชียงโสม ชำระเงินดังกล่าว บุคคลทั้งสองได้รับหนังสือแล้ว

แต่ยังเพิกเฉยไม่ปฏิบัติการชำระหนี้แต่อย่างใด กระทรวงสาธารณสุขจึงยื่นฟ้องบังคับให้บุคคลทั้งสอง ให้ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาต่อศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองขอนแก่น)

ศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองขอนแก่น) มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาโดยเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีทราบเหตุแห่งการฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นวันที่นายแพทย์สาธารณสุข จังหวัดมหาสารคาม ผู้แทนฟ้องคดีได้รับทราบรายงานการลาออกจากวิทยาลัยศรีมหาสารคาม ในช่วงเวลาที่ทราบเหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีชอบที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางได้ภายในกำหนด หนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่รู้เหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมายื่นฟ้องต่อศาลปกครองขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาแห่งการฟ้องคดีตาม พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ จึงมีคำสั่ง ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา

ผู้ฟ้องคดี ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองขอนแก่น) พร้อมกับโต้แย้งว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ ได้บัญญัติว่า รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย คือ การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายตามความมุ่งหมายของบทบัญญัตินั้น ๆ การฟ้องคดี เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะนั้น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๒ บัญญัติให้ยื่นฟ้องเมื่อใดก็ได้ ซึ่งสัญญาทางปกครองเป็นสัญญา ที่มีวัตถุประสงค์จัดทำบริการสาธารณะ การที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ บัญญัติให้การฟ้องคดีที่พิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ต้องยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรได้รู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ มีเหตุแห่งการฟ้องคดี จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

คำร้องที่ ๒ นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ เป็นข้าราชการในสังกัดของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินเดือน ๗,๗๘๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ ได้ทำสัญญาลาไปศึกษาหรือเพื่อฝึกอบรม ณ ต่างประเทศโดยไปศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ ด้วยทุนส่วนตัว ประเภท ๒ มีกำหนด สองปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ นอกจากนี้ นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ยังได้รับอนุมัติให้รับทุนอุดหนุนการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากกองทุนพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๐-๒๕๔๒ อีก ปีละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน

๖๐๐,๐๐๐ บาท และได้ทำสัญญารับทุนอุดหนุนการศึกษาเลขที่ ๒/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๑ เลขที่ ๒๐/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ และเลขที่ ๓๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งตามสัญญาดังกล่าวระบุว่าในระหว่างการศึกษาหรือรับทุนการศึกษาหรือภายหลังจากรับทุนหมดแล้วถ้ายังศึกษาไม่สำเร็จ หากมหาวิทยาลัยมหาสารคามเห็นควรให้นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ กลับมาปฏิบัติราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาแทนการชดใช้ทุนก็ได้ หรือเมื่อนายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ สำเร็จการศึกษาแล้ว นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ต้องกลับมาปฏิบัติราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อหรือได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาโดยนายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ต้องรายงานตัวต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคามภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สำเร็จการศึกษา และหากนายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ไม่ยอมเข้ารับราชการหรือทำงานชดใช้ทุนหรือประพฤติผิดสัญญาหรือศึกษาไม่สำเร็จ นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ต้องชดใช้เงินทุนและเงินเดือนรวมทั้งหมดที่ได้รับจากผู้ฟ้องคดีพร้อม เบี้ยปรับอีกสองเท่าให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งสัญญาดังกล่าวมีนางอุพิน วงศ์กาฬสินธุ์ เป็นผู้ค้ำประกัน

ต่อมา วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดการลาไปศึกษาต่อ ปรากฏว่า นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ไม่ไปรายงานตัวต่อผู้ฟ้องคดีภายในสามสิบวัน รวมทั้งไม่รายงานความก้าวหน้าในการศึกษาให้แก่ผู้ฟ้องคดีทราบ แต่ได้รายงานตัวต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๓ และมหาวิทยาลัยมหาสารคามทราบว่า นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ไม่สำเร็จการศึกษา จึงเป็นการกระทำผิดสัญญาลาไปศึกษาต่อ และสัญญารับทุนอุดหนุนการศึกษาและผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๓ ลงโทษไล่นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ออกจากราชการฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร และรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ และได้แจ้งให้นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ และนางอุพิน วงศ์กาฬสินธุ์ ทราบแล้ว อีกทั้งระหว่างการสอบสวนทางวินัย เจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีได้จ่ายเงินเดือนให้แก่นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๒ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๔๓ รวมหกเดือน มหาวิทยาลัยมหาสารคามจึงได้มีหนังสือทวงถามให้บุคคลทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชดใช้เงินกรณีที่นายกิตติพงษ์ วงศ์กาฬสินธุ์ ผิดสัญญาลาศึกษาและสัญญารับเงินอุดหนุนการศึกษารวมทั้งเงินเดือนที่จ่ายไปแล้ว บุคคลทั้งสองเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ มหาวิทยาลัย

มหาสารคามจึงยื่นฟ้องบุคคลทั้งสองต่อศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองขอนแก่น) ให้ชดใช้เงินจำนวนดังกล่าว

ศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองขอนแก่น) พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามข้อสัญญากำหนดว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สำเร็จการศึกษาแล้วต้องเดินทางกลับไปรายงานตัวต่อผู้ฟ้องคดีเพื่อเข้าปฏิบัติราชการภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ถัดจากวันสำเร็จการศึกษา ซึ่งอย่างช้าสุดคือ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๒ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ไปรายงานตัว อันเป็นการผิดสัญญาการศึกษาต่อ จึงถือว่าวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๒ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรได้รู้เหตุแห่งการฟ้องคดีแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ จึงเป็นการยื่นคำฟ้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ และการฟ้องคดีตามคำฟ้องมิใช่การฟ้องคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่นที่ศาลจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองขอนแก่น) พร้อมกับโต้แย้งว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๘ ได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ในการฟ้องคดีว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ ซึ่งเดิมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดให้ฟ้องภายในอายุความสิบปี ดังนั้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๘ นอกจากนี้ คดีนี้เป็นคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองจึงเป็นคดีเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ส่วนรวม จึงต้องใช้กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ การที่ศาลปกครองชั้นต้นนำมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับ จึงเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นใช้กฎหมายและตีความกฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ อีกด้วย

ศาลปกครองสูงสุด พิจารณาคำร้องทั้งสองคำร้องแล้ว เห็นว่า ในการฟ้องคดีต่อศาล ผู้ฟ้องคดีย่อมต้องยื่นคำฟ้องภายในกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายบัญญัติไว้สำหรับการฟ้องคดีนั้น เมื่อพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ เป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ

ที่กำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ซึ่งในการพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีนี้ ศาลปกครองสูงสุดย่อมต้องใช้บทบัญญัติมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมาวินิจฉัยชี้ขาด แต่เนื่องจากผู้ร้อง (ผู้ฟ้องคดี) ได้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้มาก่อน จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นของผู้ร้อง (ผู้ฟ้องคดี) ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

คงมีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๗๕ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๔๘ บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิ และการจำกัดสิทธิเช่นนี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบทอดย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบทอดย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า “รัฐต้องมีการดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย คຸ້ມครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จักระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกัน รวมทั้งจักระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

รัฐต้องจัจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงกับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน”

พระราชบัญญัติจัจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า “การฟ้องคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี”

กรณีรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๕ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖๕ - ๘๒/๒๕๔๓ ไว้แล้วว่า พระราชบัญญัติจัจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๕ กรณีรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๕ - ๒๖/๒๕๔๘ ไว้แล้วว่า พระราชบัญญัติจัจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ จึงไม่พิจารณาวินิจฉัยซ้ำอีก

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ อยู่ในหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ซึ่งบทบัญญัติในหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายของรัฐ กำหนดให้รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย คຸ້ມครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จักระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกัน รวมทั้งจักระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ตลอดจนต้องจัจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการบริหารงานโดยอิสระขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ เพื่อรักษาและส่งเสริมความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปกครองระบอบประชาธิปไตย และการอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกของประชาชนชาวไทย สำหรับพระราชบัญญัติจัจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้ฟ้องคดีภายในกำหนดเวลาตามที่บัญญัติในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๓)

คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง โดยการฟ้องคดีจะต้องกระทำภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวก็ไม่อาจนำคดีมาขึ้นฟ้องต่อศาลปกครองได้ ไม่เกี่ยวกับเรื่องแนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕

อาศัยเหตุผลตามที่กล่าวมาข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ